

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: O Herre fräls! Det ropar vi till dig också i dag så som barnen gjorde i Jerusalems tempel och trotsade de skriftlärdas försök att tysta ner dem. Herre, lär oss att förtrösta på dig på barnens vis. För din egen skull, amen.

Predikotexten är evangelietexten från Matt 21:14–16.

14 På tempelplatsen kom blindade och lama fram till honom, och han botade dem. 15 När överstepräster och de skriftlärda såg de under han gjorde och barnen som ropade i templet: "Hosianna, Davids son!", blev de upprörda 16 och sade till honom: "Hör du vad de säger?" Jesus svarade dem: "Ja, har ni aldrig läst: Av barns och spädbarns mun har du berett en lovsång?"

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Vi firar Mikaelidagen, som fått namn efter ärkeängeln Mikael. Han är en av ett fåtal änglar som har namn i Bibeln. Han är en ärkeängel, alltså en furste i den oräkneliga skaran av änglar som Gud skapade någon gång under den första skapelseveckan. Han nämns första gången i Daniel 10 och kallas där en av de förnämsta furstarna. I kapitel 12 kallas han "den store fursten som står som försvarare för dina landsmän". I NT nämns han två gånger, i Jud 1:9 där han kallas ärkeängel, och i Upp 12 där det beskrivs hur Mikael och hans änglar stred mot draken och hans änglar. Mikaelidagen är alltså en dag som i många texter framstår som stridens dag, en dag då det talas om hur Gud går till strid mot vår farliga fiende, djävulen.

I dag ska vi inte tala så mycket om änglarna. De nämns inte alls i vår text. I stället är barnen i blickpunkten. I folkkyrkans nya handbok har man tagit bort barnen från dagens tema och därför har man också tagit bort dagens text, så den tredje årgången har samma text som den första. Det finns en intressant hänvisning till GT i vår text, då Jesus citerar en vers från Psalm 8. Den ska vi se lite närmare på om en stund. Vi ska sätta som rubrik på vår

predikan: "*Barnens lovsång är den rätta lovsången*".

Det här avsnittet i Matt 21 berättar om vad som följde efter att Jesus ridit in i Jerusalem på en åsna och när folket hade sjungit Hosiannasången. När Jesus kommer till templet drev han ut dem som sålde och köpte där. Han ställde till med verklig kalabalik. Att inte judarnas ledare vågade ingripa visar att de var mycket impopulära bland folket och också hur stort inflytande Jesus hade. Han visade sin gudomliga auktoritet. Handelsverksamheten i templet kontrollerades av överstepräster och de måste ha varit rasande. Men de kunde inte längre behärska sig när Jesus botar blindade och lama och barnen prisar Davids son. De vuxna hade tystnat, för så nära fienden vågade man inte hylla Jesus som Messias. Men barnen förstod inte bättre. De fortsatta den sång som de hade hört de vuxna sjunga.

Hosiannasången hör ju enligt vår tradition till första advent, men egentligen till palmsöndagen, ingången till Stilla veckan. Vad var det som gjorde den här sången så farlig?

Den är hämtad från Psalm 118:25–26, den psalm som sjöngs i slutet av varje påskmåltid:

*O, HERRE, fräls! O, HERRE, ge framgång!
Välsignad är han som kommer i HERRENS
namn! Vi välsignar er från HERRENS hus.*

Vi hör hela versen när den stora folkskaran hyller Jesus på palmsöndagen. Vi sjunger den med stor andakt på första söndagen i advent, när Kungen gör sitt intåg i det nya kyrkoåret och vi gör oss beredda att möta honom som det lilla barnet i Betlehemskrubban. Därför upplever vi sången främst som en hyllning, en lovsång till Jesu ära. Och att det finns en sådan betydelse i sången understryker ju Jesus själv när han citerar från Psalm 8, där lovsången stiger upp till Gud från barns och spädbarns mun.

Men ordet Hosianna är egentligen mera ett rop på hjälp: *O, HERRE, fräls!* Vårt lilla "o" är ett svagt uttryck för den vädjan som finns i hebreiskan. På engelska kunde det heta "please", men det är ännu starkare. Vi har inget sådant ord i svenskan. Tidigare brukade man använda "ack".

När jag läser från Psalm 118 hörs det inte att namnet HERREN är skrivet på ett speciellt sätt: med kapitäl, alltså med stora bokstäver, versaler, men som återges i mindre storlek. Så återger man Guds heliga namn, på hebreiska *JHWH*. Det som barnen sjunger uttrycker alltså att Jesus kommer som Messias, den Frälsare som Gud hade lovat genom sina profeter i GT. Det var farligt att så nära de judiska ledarna hylla Jesus som Messias. Snart skulle han dö just för att han sade sig vara Messias. Matteus berättar vad han sa när han stod inför översteprästen Kaifas (Matt 26:63f):

Då sade översteprästen till honom: "Jag besvär dig vid den levande Guden: Säg oss om du är Messias, Guds Son." Jesus sade till honom: "Du själv har sagt det. Men jag säger er: Härefter ska ni se Människosonen sitta på Maktens högra sida och komma på himlens moln."

Det som barnen sjöng var alltså inte en barnbön, utan en bön med teologisk sprängkraft, som de vuxna inte vågade sjunga inför de mäktiga judiska ledarna. Varje jude fick lära sig att profeterna hade utlovat en ny kung, som skulle vara Davids son. Han skulle frälsa sitt folk och sitta på Davids tron och regera för evigt.

"Han som kommer" var en messiansk term. Jesus tillämnar den på sig själv: Människosonen kommer på himlens moln. När Johannes Döparen sänder sina lärjungar att söka upp Jesus frågar de: "Är du den som skulle komma?" Också när folket, och nu barnen, sjöng "välsignad är han som kommer", var det en lovprisning till Messias, Davids son.

För judarnas ledare var det alltså för mycket att Jesus först slår omkull borden för dem som växlade pengar och handlade, sedan att se hur profeternas förutsägelser att Messias skulle ge blinda syn och låta lama gå uppfylldes inför deras ögon, och sedan att höra hur barnen ropar till honom och tilltalar honom som Messias, den store Frälsaren. Översteprästerna och de skriftlärda blev upprörda och protesterade.

Vi ska gå till psalm 8 för att se närmare på de ord som Jesus citerar.

Barnatron

Vi läser Psalm 8:2–5:

2 Herre, vår Herre, hur härligt är inte ditt namn över hela jorden, du som satt ditt majestät på himlen! 3 Av barns och spädbarns mun har du berett en makt för dina fienders skull, för att förgöra fiende och hämnare. 4 När jag ser din himmel, dina fingrars verk, månen och stjärnorna som du har skapat – 5 vad är då en människa att du tänker på henne, en människoson att du tar hand om honom?

Har du en stjärnklar vinterkväll, då det inte är månljust, stått på ett ställe där det inte finns vägbelysningar eller annat ljus från samhället? Det finns allt färre sådana platser särskilt i närheten av våra städer. Som barn fascinerades jag av alla de stjärnor jag kunde se. Den synen ger oss på ett naturligt sätt en vördnad inför Skaparen. Vem har gjort allt det här? Var är människans plats i allt detta?

Det är sådana frågor som David ställer i psalmen. Och han blir full av förundran: vad är en människa, eftersom Gud tänker på henne och tar sig an henne?

Herren har satt sitt majestät på himlen. "Himlars rymd sin konung ärar", sjunger vi i en psalm. Men ändå kan den fantastiska stjärnhimlen, med miljarder galaxer och stjärnor, inte prisa Gud så som barnen, också spädbarn, kan. Den lovsången är en makt. Den enkla,oreflekterade barnatron är ett svar på den storhet Gud visar upp i himlens prakt.

Så tänker en människa som inte är förstörd av mänskligt dåraktigt förnuft, det förnuft som säger i sin stolthet att det inte finns någon Gud. Människans förnuftsläror har redan från skolorna infekterat oss med smittan att det ingalunda är Gud som skapat allt detta, utan de många årmiljonerna.

De vuxna visste vad problemet var med översteprästerna och de skriftlärda. De ville ha äran själva och inte ge den åt Gud. Men det förstod inte barnen. De tog emot Jesus av hjärtat. Och just deras barnsliga enfald är det som Jesus lyfter fram. Han säger ju också en annan gång (Matt 18:3–5):

"Jag säger er sanningen: Om ni inte omvänder er och blir som barnen kommer ni inte in i himmelriket. 4 Den som ödmjukar sig som det här barnet, han är den störste i himmelriket. 5 Och den som tar emot ett sådant barn i mitt namn tar emot mig."

De lärda judarna tog inte emot de små barnen. De tog inte heller emot Jesus.

Ni lade kanske märke till ett ord i Ps 8 som Jesus citerar på ett annat sätt. Det är ordet "makt". Det står ju i vår översättning av Ps 8: "Av barns och spädbarns mun har du berett en makt." Men Jesus säger: "Av barns och spädbarns mun har du berett en lovsång."

Enligt Matteus citerar Jesus från den grekiska översättningen av GT, Septuaginta. Där används ordet *lovsång* i stället för hebreiskans *makt*. I psalmen talas det om Guds majestät på himlen, som på ett naturligt sätt väcker en lovsång hos oss. Genom Guds fantastiska skapelse blir vi uppmärksammade på Guds makt och ger honom den ära som tillkommer honom.

Vilken av de båda grupperna gav Gud ära?

Det är en lätt fråga att svara på. Överstepräster och de skriftlärda ville ta livet av Jesus. Och de lyckades också med det – så som det såg på kort sikt. De fick Jesus att bli torterad och korsfäst. Men på längre sikt lyckades de inte, för Jesus uppstod ur sin grav. Då visade han verkligen sin makt. Men barnen tog emot honom enkelt, utan att ifrågasätta. Deras barnatro var en lovsång till honom. De kungjorde hans makt där mitt på tempelplatsen, där Jesus också visade sin makt genom att bota lama och blinda.

Barnatron i vår tid

Den som i dag hyllar Skaparens verk och upphöjer Jesus som Frälsare blir ofta ifrågasatt. Det brukar heta att barnatron behöver ersättas av en reflekterande tro, eller en kritisk tro. Man ska inte ta emot allt utan att pröva. Tyvärr prövar man inte mot sanningen, Guds ord, utan mot människors idéer. Och då föraktar man Guds ord, Bibeln. Det finns ett grundläggande fel i människors tankar: man upphöjer sig över Guds tankar. När det som Bibeln sä-

ger inte stämmer med det som människor tycker så kritiserar man Bibeln.

Du har säkert hört någon säga att man inte kan tro på sagorna som finns i Bibeln. En modern och tänkande människa ser ju att det finns fel där. De som skrev Bibeln återgav det som människorna trodde på den tiden. Och då hade man inte tillgång till vår tids vetenskaps samlade kunskap, menar man.

När vi i barnsången sjunger: "Jesus älskar mig, jag vet, för min Bibel säger det", så säger man att det där uttrycker en omogen och barnlig tro som vi behöver växa ifrån. Vi kan inte utgå från något för att Bibeln säger det, menar man. I stället ska man lära sig att tvivla, ifrågasätta, och bygga sin egen kunskap.

Våra tiders skriftlärda framhäver den vetenskapliga otro som en motsättning till den oflekterade barnatron. Därmed försvinner den rätta lovsången, den som Jesus visade på som modellen för en rätt tro. Bibeln framställer inte tvivel som någon rätt modell. 2 Kor 10:4f:

4 Vapnen vi strider med är inte köttsliga utan har kraft från Gud att bryta ner fästen. Ja, vi bryter ner tankebyggnader 5 och allt högt som reser sig mot kunskapen om Gud. Vi gör varje tanke till en lydlig fånge hos Kristus.

Kunskapen från Gud står aldrig i motsättning mot en sann kunskap. Men den står i motsättning till människors egenmäktiga, stora förnuft, som ifrågasätter Guds allmakt, hans under i skapelsen och genom Jesus. Tron är en dårskap för förnuftet och världen, säger Paulus i Första Korintierbrevet, för förnuftet och världen hyllar otro och tvivel. Grunden för utvecklingsläran, som är det vapen som mest hotar barnatron i dag, är att man utgår från tron att allt har kommit till av sig självt, alltså tron att Gud inte har gjort det han säger sig ha gjort. Det är en definition på otro.

Helt annorlunda är den tro som Jesus lyfter upp. Vi har redan tidigare hänvisat till hur Jesus prisar det lilla barnets tro, Matt 18. De små barnen är föredömen för en mogen kristen tro: att helt vila i det som Gud har gjort.

Framför allt ska vi fästa våra ögon på Människosonen, honom som redan presenteras i Ps

8 på ett lite mystiskt sätt. Människosonen är ett namn som Jesus ofta använder om sig själv. Och det hör samman med domen. Människosonen ska på den yttersta dagen komma på himlens moln, säger Jesus. Den dagen ska alla människor böja knä och erkänna hans makt. I dag har vi Människosonen framför våra ögon som den som kom för att *tjäna och ge sitt liv till lösen för många* (Mark 10:45). Det är i hans verk som vi får vila, som ett spädbarn som bärs fram till Jesus för att vila i hans armar.

Det är i Guds ord vi lär oss sjunga den rätta lovsången, den nya sången till Guds och Lammets ära, den lovsång som en gång inför tronen ska ljuda som dånet av en mäktig flod. Låt oss därför flitigt lära våra barn att älska Bibeln och ha lovsången till Jesus i rikligt mått i våra hem. Amen.

Lovad vare du Gud, och välsignad i evighet, som med ditt ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Låt din Helige Ande stadfästa Ordet i våra hjärtan, så att vi inte blir glömska hörare, utan dagligen växer till i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och blir saliga genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.